

M.A. (Sem.-III) Examination

504 Economics

Managerial Economics

Time : 3 Hours]

May-2017

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
 (૨) વિકલ્પો આંતરિક છે.
 (૩) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

૧ ધંધો કરનાર વ્યક્તિને ક્યાં ક્યાં જોખમોનો સામનો કરવો પડે છે? જોખમોનાં સંદર્ભમાં વસ્તુલક્ષી સંભાવનાં અને વ્યક્તિલક્ષી સંભાવનાનાં ખ્યાલો સમજાવો. ૧૮

અથવા

૧ જોખમ અને અનિશ્ચિતતાનો ખ્યાલ વિગતે સમજાવો. ૧૮

૨ સ્થાનિયકરણને અસર કરતાં પરિબળો દર્શાવી ઉદ્યોગનાં સ્થાનિયકરણ અંગેનો સાર્જન્ટ ફ્લોરેન્સનો સિદ્ધાંત સમજાવો. ૧૮

અથવા

૨ મર્કાલાભ વિશ્લેષણ પદ્ધતિ આકૃતિની મદદથી સમજાવો. ૧૮

૩ (અ) એક્સાઇઝ ટેક્ષ (બ) નફા પરનો ટેક્ષ સમજાવો. ૧૮

અથવા

૩ સમતૂટ બિંદુનો ખ્યાલ આકૃતિસહ સમજાવો. સમતૂટ વિશ્લેષણ દ્વારા ઉત્પાદનનું આયોજન કેવી રીતે થઈ શકે તે સમજાવો. ૧૮

૪ (અ) સુરેખ આયોજનનો ખ્યાલ સમજાવી તેનાં સંદર્ભમાં હેતુલક્ષી વિધેય અને નિતિબંધનો ખ્યાલો સમજાવો. ૧૮
 (બ) રમતનાં સિદ્ધાંતનાં સંદર્ભમાં સહકારી અને બિનસહકારી રમતના ખ્યાલો સમજાવો.

અથવા

૪ (અ) સુરેખ આયોજનની ઉપયોગિતા સમજાવો. (બ) ગેમ થીયરી વિગતે સમજાવો. ૧૮

૫ નીચેના પ્રશ્નો માટે સાચો જવાબ પસંદ કરી લખો : ૧૮

- (૧) ધંધાકીય નિર્ણય અંગેનાં પરિણામ અંગે કોઈ માહિતી પ્રાપ્ત ના હોય તેવી પરિસ્થિતિને શું કહેવાય છે?
 (ક) ચોક્કસતા (ખ) જોખમ (ગ) અચોક્કસતા (ઘ) ઉપરના બધાજ.
- (૨) જો બે મુ. રો. પ્રોજેક્ટમાંથી પ્રાપ્ત અપેક્ષિત નફો જુદો જુદો હોય તો પ્રોજેક્ટની પસંદગી માટે શેનો ઉપયોગ થઈ શકે?
 (ક) સહસંબંધક (ખ) વિચલાંક (ગ) મધ્યક (ઘ) સંભાવના.
- (૩) ન્યૂનતમ પરિવહન ખર્ચ સ્થાનિયકરણ મેળવવાનાં હેતુથી ક્યાં અર્થશાસ્ત્રીએ સ્થાનિયકરણ ત્રિલેખનો ઉપયોગ કર્યો છે?
 (ક) કેઈન્સ (ખ) મીટ (ગ) વેબર (ઘ) સાર્જન્ટ ફ્લોરેન્સ.
- (૪) ક્યા અર્થશાસ્ત્રીએ સ્થાનિયકરણ માટે વ્યાપ્તિ પદ્ધતિ વિશ્લેષણ આપ્યું છે?
 (ક) માર્ક્સ (ખ) એડમ સ્મિથ (ગ) સાર્જન્ટ ફ્લોરેન્સ (ઘ) રોસ્ટોવ.

- (૫) પેટીનું ખર્ચ થવાથી સમતુટ બિંદુ જમણી તરફ ખસે છે.
 (ક) માં વધારો (ખ) સ્થિર (ગ) શૂન્ય (ઘ) માં ઘટાડો
- (૬) કયાં પ્રકારનો વેરો સ્થાનિક સરકારોને પ્રમાણમાં વધુ આવક મેળવવામાં મદદરૂપ થાય છે?
 (ક) આવકવેરો (ખ) ખર્ચ વેરો (ગ) સંપત્તિવેરો (ઘ) ઉપરનાં બધાજ
- (૭) કયો વેરો સાધનોની કાર્યક્ષમ વહેંચણીને પ્રોત્સાહન આપે છે?
 (ક) જકાતવેરો (ખ) ખર્ચ વેરો (ગ) સંપત્તિ વેરો (ઘ) બધા જ
- (૮) સુરેખ આયોજનની સમસ્યાનાં ઉકેલ માટે નીચેનામાંથી કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે?
 (ક) આલેખ પદ્ધતિ (ખ) નિયત સંબંધ (ગ) સિમપ્લેક્ષ (ઘ) (ક) અને (ગ)
- (૯) મહત્તમ-ન્યૂનતમ કિંમત એટલે વળતર શ્રેણિકમાં
 (ક) અસમતુલા બિંદુ (ખ) હારમાં ન્યૂનતમ અને સ્તંભમાં મહત્તમ
 (ગ) હારમાં મહત્તમ અને સ્તંભમાં ન્યૂનતમ (ઘ) હારમાં મહત્તમ સ્તંભમાં મહત્તમ
- (૧૦) દરેક વ્યૂહરચના અને તેની સાથેની કુદરતી પરિસ્થિતિનાં જુદા જુદા સંયોજનનાં પરિણામો શેના દ્વારા દર્શાવાય છે?
 (ક) શ્રેણિક (ખ) નિશ્ચાંક (ગ) કોષ્ટક (ઘ) વળતર શ્રેણિક
- (૧૧) જો બે મૂ. રો. પ્રોજેક્ટમાંથી પ્રાપ્ત અપેક્ષિત નફાની કિંમત એક સરખી હોય, તો પ્રોજેક્ટની પસંદગી માટે શેનો ઉપયોગ કરી શકાય?
 (ક) પ્રમાણિક વિચલન (ખ) વિચરણ (ગ) મધ્યક (ઘ) બહુલક
- (૧૨) જાહેરક્ષેત્ર દ્વારા ખુટી પાડવામાં આવતી વસ્તુઓ અને સેવઓની એક ખાસિયત કઈ છે?
 (ક) તેમની કિંમત શૂન્ય (ખ) તેમની કિંમત ઋણ હોય છે.
- (૧૩) સીમાંત સામાજિક ખર્ચ = સીમાંત ખાનગી ખર્ચ +
 (ક) સીમાંત બાહ્ય ખર્ચ (ખ) સીમાંત સાધન ખર્ચ (ગ) કુલ સરેરાશ ખર્ચ (ઘ) કુલ અસ્થિર ખર્ચ
- (૧૪) કુલ ફાળો = કુલ આવક -
 (ક) કુલ સ્થિર ખર્ચ (ખ) કુલ અસ્થિર ખર્ચ (ગ) સરેરાશ સ્થિર ખર્ચ (ઘ) સરેરાશ અસ્થિર ખર્ચ.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) All questions carry equal marks.

(2) Attempt all the questions.

- 1 Which types of risks are taken by businessman with reference to objective and subjective probability concept explain. 14

OR

- 1 Write in detail on risks and uncertainty. 14

- 2 State the factors affecting location and explain the location theory of industry given by sarqent florence. 14

OR

- 2 What is cost benefit analysis? Write a detailed note on cost benefit analysis with diagram. 14

- 3 (a) What is excise tax? (b) Explain tax on profit. 14

OR

- 3 Explain the concept of break-even anaysis with the help of diagram. Explain how production planning can be done with break-even analysis. 14

- 4 (a) Explain the concept of linear programming and also explain the concepts of constrains and objective function. 7

- (b) In the context of game theory explain concept of cooperative and non cooperative game. 7

OR

- 4 (a) Discuss the usefulness of linear programming. 7

- (b) Explain game theory in detail. 7

- 5 Select the correct answer for following questions (MCQ) : 14

- (1) A situation where no information is available about the outcome of the business decision is known as

(a) Certainty (b) Risk (c) Uncertainty (d) above all.

- (2) If two investment project have different expected profit, what can be used to decide the selection of the project?

(a) Coefficient of correlation (b) Coefficient of variation (c) Mean (d) Probability.

- (3) In order to get the least transport cost location, which economist has given location triangle?

(a) Keynes (b) Mead (c) Weber (d) Sarqent florange

- (4) Which economist has given inductive analysis for the problem of choice of location?

(a) Marx (b) Adam Smith (c) Serqent florange (d) Rostom

- (5) Break-even point shifts to right due to cost for the firm

(a) Increase in (b) Constant (c) Zero (d) Decrease in.

- (6) Which type of tax helps local government to get relatively move income?

(a) Income tax (b) Expenditure tax (c) Wealth tax

- (7) Which tax encourages efficient allocation of resources?

(a) Excise tax (b) Exponditure tax (c) Wealth tax